

[Svend Auken]

Så dette med at sige ja og nej! Vi har den opfattelse, at hvis resultatet – vi kender det ikke endnu, og jeg tror, der knytter sig en større usikkerhed til det endelige resultat end det, man måske får indtryk af i ministerens svar i dag – er en styrkelse af det økonomiske og politiske samarbejde, uden at det bliver et lukket samarbejde, og uden at det er begyndelsen til en europæisk superstat, en føderation, og hvis vi får effektive beslutningsmekanismer på miljøområdet, så vi kan træffe lige så stærke beslutninger på miljøområdet, som når det gælder det økonomiske område, og hvis vi får sikkerhed for, at der ikke skal gennemføres sociale forringelser, men at man tværtimod kan indføre effektive beslutninger om faglige rettigheder, respekt for lokale overenskomster, nationale overenskomster osv., og hvis endelig det er sikret, at Danmark træffer beslutning på et senere tidspunkt om spørgsmålet om fælles valuta og eventuel deltagelse i et fælles forsvar, at vi altså ikke har nogen forpligtelser på disse områder, så er jeg ikke bange for allerede i dag at sige, at jeg mener, det resultat bør vurderes absolut positivt.

Det kan gå anderledes, og derfor har vi ikke sagt ja til noget, vi har derimod givet regeringen et råd om at forhandle inden for rammerne af disse fire punkter. Det er også det, der er udtrykt i min dagsorden her i dag.

Men jeg vil gerne sige, at jeg er helt uenig med udenrigsministeren på et enkelt punkt, nemlig når udenrigsministeren siger, at det ikke nytter, at Danmark tror, vi kan sige nej til noget som helst, at vi må bare sige ja og rette os ind efter, hvad der sker i Europa. Dette er efter min mening ikke nogen rigtig og ikke nogen demokratisk opfattelse.

Statsministeren i Danmark har allerede annonceret, at hvis en bestemt ting ikke bliver tilfredsstillende for Danmark – jeg var i øvrigt helt enig med statsministeren i hans udtalelser – vil vi sige nej. Kohl har erklæret, at hvis noget ikke bliver, som han ønsker det, vil han stemme nej. Major har på Englands vegne erklæret, at hvis noget ikke bliver, som han ønsker det, stemmer han nej. Den ret gælder naturligvis også for Danmark. Befolkningen har mulighed for at stemme nej ved den kommende folkeafstemning, hvis der i øvrigt foreligger en traktat, som er godkendt her i Tinget. Og konsekvensen af, at den danske befolkning

stemmer nej, er ikke, at vi bliver kastet ud af EF-samarbejdet, men at der naturligvis må en fornyet drøftelse til. Der gælder den samme ret for Danmark, som der gælder for de andre lande.

Derfor er folkeafstemningen ikke bare en formalitet, en procedure, noget ubehageligt, der blot skal overstås. Det danske folk har nøjagtig det samme ansvar over for den europæiske udvikling, som det tyske, det engelske og alle andre folk har i det europæiske samarbejde.

Det gør naturligvis også, at vi ikke kan køre på frihjul, at vi er nødt til at tage vores ansvar, at vi er nødt til at være med dér, hvor tingene sker, og ikke sidde henne i et hjørne og sige: tænkepause, tænkepause, tænkepause.

Udviklingen i verden går så hurtigt i øjeblikket – nu tror jeg, jeg er ved at være enig med udenrigsministeren igen – at det, der er brug for, er, at progressive danske synspunkter med hensyn til et åbent samarbejde, med hensyn til en fredelig udvikling, med hensyn til en betoning af det miljømæssige og af det sociale skal med i debatten fra første færd og skal præge det endelige resultat. Det er i hvert fald den bestræbelse, vi fra Socialdemokratiets side har.

Derfor kan jeg sammenfattende sige, at skulle det ske, at man på Maastricht-konferencen når frem til et resultat, der ikke giver fremskridt på miljøområdet – bare for at tage et enkelt eksempel – er der ingen tvivl om, at vi vil vurdere et sådant resultat negativt og sige nej. Derfor er det ikke bare et spørgsmål om overskriften »Union«, eller hvilke ord man nu bruger, det er et spørgsmål om realiteterne, det er et spørgsmål om indholdet. Og man kan i hvert fald ikke andet end give statsministeren fuldstændig ret, når han her i sit andet svar betone, at det begreb om union, som nu er indeholdt i de tekster, der skal til behandling, ligger milevidt fra det unionsbegreb, der var aktuelt i midten af 1980'erne efter Genscher-Columbo-planen og andre tilsvarende projekter.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Hr. Svend Auken må have hørt forkert, når han for et øjeblik siden kunne hævde, at jeg skulle have sagt, at Danmark og danskerne ikke kan sige nej. Det kan vi godt. Vi har kunnet sige nej hele vejen under forhandlingsprocessen til de forskellige spørgsmål, der kom op, vi